

«ՄԵՂԱՆՁԵԼԸ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ Է, ԻՍԿ ՆԵՐԵԼԸ՝ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԻՆ»

«Ձեր մէջ անմեղ եղողը թող առաջին ֆարը նետէ» (Յվհ. 8.7)

Դպիրները, Փարիսեցիները եւ ֆահանայապետները շնութեան մէջ բռնուած կին մը բերին Յիսուսի, եւ զայն մէջտեղ կեցնելով՝ ըսին անոր. «վարդապետ, այս մեղաւոր կինը շնութեան մէջ, այս մեղքը գործած ատեն բռնուեցաւ. եւ Օրէնքի մէջ, Մովսէս մեզի պատուիրեց այսպիսիները ֆարկոծել, իսկ դուն ի՞նչ կ'ըսես ասոր մասին»:

Այսպէս խօսեցան զինքն փորձելու համար, որպէս զի կարենային ամբաստանել: Իսկ Յիսուս այս խօսակցութեան ընթացքին, վար նայելով, մատով կը գրէր գետնին վրայ: Բայց անոնց անդադար հարցապնդման վրայ՝ Յիսուս իր գլուխը վեր առաւ եւ ըսաւ անոնց. «Ձեր մէջ անմեղ եղողը թող առաջին ֆարը նետէ»: Երբ այս խօսքը լսեցին՝ սկսան մէկիկ-մէկիկ դուրս ելլել, ծերերէն սկսեալ մինչեւ յետինները: Եւ միայն Յիսուս մնաց եւ կինը: Եւ Յիսուս ըսաւ. «Ես ալ չեմ դատապարտեր քեզ, գնա, այսուհետեւ մի մեղանչեր» (Յվհ. 8. 3-11):

Ա.- Արդարեւ, այս դէպքին մէջ, երեք տեսակի մտայնութեան մարդիկ կը գտնուին՝ Արդարը, Մեղաւորը եւ այս երկուքին միջեւ՝ Ամբաստանող ռամիկ խաժամուժ ամբոյսը, որ շատ վտանգաւոր է քան՝ մեղաւորը. որովհետեւ մեղաւոր անձը՝ ինքզինքն յանցաւոր զգալով, ամօթահար կը կենայ, իսկ ռամիկ մարդը, ինքզինքն անմեղ եւ արդար սեպելով՝ միշտ ուրիշները կը բամբասէ: Եւ Փարիսեցիի հոգեբանութեամբ կ'աղօթէ. Նախ Աստուծոյ շնորհակալութիւն կը յայտնէ իր «արդարութեան» համար, որ

ուրիշներու պէս չէ, այսինքն՝ գող, աւագակ կամ շնացող մը: Որով մեղքի զգացումը չունենալով՝ պէտք չունի ապաշխարութեան որ դարձի գալով փրկուի: Դեռ այսպիսիներ յառաջ երթալով՝ նոր ծուղակներ կը լարեն որ արդարները անոր մէջ ձգեն, ինչպէս կը տեսնենք այս պատմութեան մէջ: Ասոր համար Յիսուս ինչ ալ ըսէր, անկէ միայն զրպարտութիւն պիտի ֆողեն. եթէ ըսէ. «Օրէնքին համաձայն՝ ֆարկոծեցէք», Փարիսեցիք պիտի ըսեն. «Հոռմէական կայսրութեան օրէնքը մեզ կ'արգիլէ». որովհետեւ Հոռմէացիները մահուան պատիժին արտօնութիւնը Հրէից ձեռքէն առած էին: Միւս կողմէ ալ Յիսուս ինքնիրեն հակասած կ'ըլլայ, քանի որ միշտ մեղաւորներու հանդէպ ներողամտութեան ոգի ցոյց կու տայ: Իսկ եթէ ըսէ. «Ներեցէք, մի՛ ֆարկոծեցէք զայն», այն ատեն պիտի բողոքեն. «Ահաւասիկ Մովսիսական Օրէնքը ոտնակոխ կ'ընէ եւ ինքզինքն Մովսէսէն վեր կը դասէ»:

Սբ. Գրոց պատմութեան սկիզբէն ի վեր այսպէս եղած է եւ այդպէս պիտի շարունակուի մինչեւ աշխարհիս վախճանը: Մարդուն պատմութիւնը այսպէս կը սկսի: Երբ Աստուած հարցուց Ադամին. «Արդեօք կերա՞ր այն ծառի պտուղէն՝ որուն համար քեզի պատուիրեցի որ անկէ չուտես», Ադամ ըսաւ. «Այն կինը, զոր ինծի հետ ըլլալու տուիր, ան ինծի տուաւ ծառէն, եւ ես կերայ»: Եւ ան ալ իր կարգին ըսաւ Տիրոջ. «Ես չեմ, այլ օձը զիս խաբեց»: Այսպէս մեղքի ծուղակին մէջ ինկան

յաւէտ: Եւ անմիջապէս չմեռան, բայց մահուան դատապարտուեցան: Ասոր համար, սկզբնական մեղքին պատճառաւ, մարդուն սրտին խորհուրդները մանկութենէն չար են (Ծնդ. 8. 21): Կայէն եւ Աբել Ադամին առաջին զաւակներն էին: Կայէն երկրագործ էր, իսկ Աբել՝ հովիւ: Ասոնք օր մը Աստուծոյ պատարագ մատուցին: Կայէն երկրի պտուղէն ընծայ բերաւ, Աբել ալ՝ ոչխար մը: Աստուած Աբելին պատարագը ընդունեց, եւ Կայէնինը մերժեց: Ուստի Կայէն տրտմելով՝ նախանձեցաւ իր եղբոր: Եւ օր մը Կայէն գինգ դաշտը տեսնելով սպաննեց, որով յագուրդ տուաւ իր չար նախանձին (տե՛ս Ծնդ. 4.2-8):

Ուրկէ՞ են այսչափ պատերազմներ, ուրկէ՞ են այս բոլոր կոիւները, վէճերը, չարութիւնները, սպանութիւնները եւ ամէն տեսակի զգուելի բռնաբարումները: Որովհետեւ կը ցանկան աւելի ունենալ կամ աւելի բարձր դիրքերու կամ պաշտօններու հասնիլ, իսկ եթէ չեն կրնար հասնիլ՝ այն ատեն կը սկսին ամէն տեսակ վատ գրպարտութիւններ ընել: Բայց պէտք է գիտնալ թէ՝ մարդ ինչ չափով կը ֆննադատէ ուրիշը, նոյն չափով ինքն ալ պիտի ֆննադատուի: Որովհետեւ Քրիստոսի պատուէրը յստակ եւ որոշ է. «Մի դատէ՛ք որ չդատուիք: Ինչ դատաստանով որ դատէ՛ք անով պիտի դատուիք»: «Ինչ չափով որ չափէ՛ք, անով պիտի չափեն ձեզի» (Մտք. է. 1): Պօղոս Առաքեալը կ'ըսէ. «Դուն քու եղբորդ կ'ըսես, մի գողնար, դուն ալ կը գողնաս: Դուն ընկերոջդ կ'ըսես շնացող ես, իսկ դուն ալ շնութիւն կ'ընես» (բղտ. Հով. 2.21-22 եւ Յակ. 2.11):

Ասոր համար առաժը կ'ըսէ. «Ամէն մարդ իր արհեստէն կը խօսի կամ կը պատմէ»: Եթէ մէկը գողութիւն չի սիրեր՝ գողերու մասին չի խօսիր: Եթէ մէկը պողոկոսութիւն չի սիրեր՝

շնացողներու մասին չի խօսիր, եւլլն:

Արդարեւ եւ իրաւամբ, Քրիստոսի վարդապետութիւնը շատ բարձր է եւ վեհ, մեր իմացածէն եւ հասկցածէն շատ աւելի: Առաքինասէր եւ պատուական մարդիկ միայն կրնան ըմբռնել անոր տարողութիւնը եւ վեհութիւնը: Արդար մարդը միայն ինքզինքը կը ֆննէ եւ կը ֆննադատէ, իր կամայ եւ ակամայ գործած մեղքերուն մասին եւ զղջալով՝ կ'ապաշխարէ: Ապացոյց՝ Սբ. Գրիգոր Նարեկացին: Իր «Մատեան Ողբերգութեան» մէջ, Սուրբը միայն իր մեղքերուն մասին զղջում կ'ունենայ եւ կ'ապաշխարէ. որով բարիով կը յաղթահարէ չարին, մեղաւորին (բղտ. Հով. 12.21): Վասն զի արդար մարդը իր սրտին մէջ ճշմարտութեան սէրը ունենալով՝ ամէն բան սիրով կը կատարէ. նոյն ատեն երկայնամիտ եւ փաղցրաբարոյ կ'ըլլայ, չի նախանձիր, չի գոռոզանար, չի հպարտանար: Պէտք է կարդալ Ա. Կորնթացւոց նամակին 13րդ գլուխը, ուր Պօղոս Առաքեալ սիրոյ իմաստասիրութիւնը ընելով՝ անոր էութիւնը կը բացատրէ թէ՛ ինչ է կատարեալ սէրը:

Բ.- «Ձեր Մէջ ԱՆՄԵՂ ԵՂՈՂԸ ԹՈՂ ԱՌԱՋԻՆ ՔԱՐԸ ՆԵՏԷ» (Յվհ. 8.7)

Սկիզբը Յիսուս անոնց հարցումներուն պատասխան չէր տար, այլ կը շարունակէր գրել գետնի վրայ, ցոյց տալու իր անտարբերութիւնը հակառակորդներուն հանդէպ, եւ միեւնոյն ատեն մեղմելու եւ հանդարտեցնելու անոնց բարկութիւնն ու կիրքը: Բայց երբ անոնք հարկադրեցին որ Յիսուս, անպայման իր խօսքը ըսէ. այն ատեն իր գլուխը վեր առնելով՝ ըսաւ ամբոխին. «Ձեր մէջ անմեղ եղողը թող առաջին ֆարը նետէ անոր»:

Յիսուս Փարիսեցիներուն կամ ֆահանայապետներուն սպասած վնիւններէն մէկը չտուաւ, որ զինք ծուղակը

ձգեմ, այլ բոլորովին տարբեր ուղղությամբ
մը առաւ որպէս զի ամէն մարդ միայն
իր անձնական մեղքերուն մասին խորհի,
ոչ թէ՝ մեղաւոր կնոջ դատապարտութեան
մասին. որով նոյն ատեն ալ՝ ոչ
Մովսիսական Օրէնքը ջնջեց (1) եւ ոչ ալ՝
Հռոմէական մահապատիժը բեկանեց:
Յիսուս դարձեալ վար նայելով՝ կը գրէր
գետնի վրան (2): Զարմանալիօրէն ամբողջ
աղմկարար մթնոլորտը բոլորովին
փոխուեցաւ եւ խոր լռութիւն մը տիրեց,
այլեւս ոչ ոք կը մտածէր շնացողին
մասին, այլ՝ ամէն մէկը իր ունեցած
շնութեան եւ անոր կապակցութեան
մեղքերուն մասին (3):

«Անմեղ եղողը» ըսելով՝ պէտք է
հասկնալ որպէս բոլորովին մեղքէ ազատ
մէկը, այլ բաւական է որ իբր շնութեան
մեղքէ գերծ մնացած:

Յիսուս ըսաւ Հրեայ ժողովուրդին,
մասնաւորաբար Դպիրներուն եւ
Փարիսեցիներուն. «Այս չար եւ շնացող
ազգը նշան կ'ուզէ երկինքէն (Մտք.
12.39): Արդարեւ, Տասնարանեայ
Պատուիրանին մէջ գրուած է. «Շնութիւն
մի ընեք» (Ելց. 20.14): Յիսուս կ'աւելցնէ.
«Ով որ կնոջ նայի անոր ցանկալու
միտումով, արդէն իսկ անոր հետ շնացաւ

իր սրտին մէջ» (Մտք. 5.27): Նմանապէս,
«Ով որ իր կինը կ'արձակէ առանց
պոռնկութեան պատճառի, նախ ինքը
պատճառ կ'ըլլայ անոր շնութիւն ընելուն,
եւ ապա ով որ այն արձակուածը առնէ՝
դարձեալ ան ալ շնութիւն կը գործէ»
(Մտք. 5.32):

Երբ անոնք այս խօսքը լսեցին՝
իրենց խղճմտանքէն յանդիմանուելով՝
մէկիկ-մէկիկ դուրս կ'ելլէին ամօթահար,
որովհետեւ իրենք եղան աւելի յանցաւոր
քան շնացող կինը: Զարմանալիօրէն
ծերերէն սկսեալ մինչեւ յետինները,
ինչպէս դիտել կու տայ Յովհաննէս
Աւետարանիչը (Յվհ. 8.9):

Գ.- ԱՍՏՈՒԱԾ ԵՒ ԿԻՆԸ

Բեմին վրայ մնացին միայն
Յիսուս եւ այդ կինը: Յիսուս ըսաւ անոր.
«Ով կին, ո՞ւր են. ո՞չ ոք քեզ
դատապարտեց»: Կինը պատասխանեց.
«Ոչ ոք, Տէր»: Եւ Յիսուս ըսաւ. «Ես ալ
չեմ դատապարտք քեզ. գնա, այսուհետեւ
մի մեղանչեք» (Յվհ. 8.10-11): (4)

«Որովհետեւ մեղանչելը
մարդկային է, իսկ ներելը՝ աստուա-
ծային:

ՎԱԶԷ Մ. ՎՐԴ. ԻԳՆԱՏԻՈՍԵԱՆ

(1) Յիսուս կ'ըսէ. «Մի կարծէք թէ՝ ես եկայ Օրէնքը եւ մարգարէները ջնջելու, այլ՝ լրացնելու» (Մտք. 5.17):

(2) Յովհաննէս Աւետարանիչը անորոջ կը ձգէ եւ չ'ըսեր թէ՝ ի՞նչ կը գրէր. ասոր համար շատ
մը վարկածներ գրուած են, բայց ամենէն հաւանականը կը թուի մեզի, այն է՝ ինչ որ բերանացի
ըսաւ անոնց:

(3) Պոռնկութեան կապակցութեամբ մեղքերը զանազան են. «ոչ միայն արարքը, այլեւ
մտածելն իսկ համագոր է մարմնական մեղքին» (Մտք. 5.28):

(4) Թիւրիմացութիւն չտալու համար ըսեմք.՝ Յիսուս երբեք մեղքը եւ յանցանքը չի պաշտպաներ,
այլ՝ փարիսեցիական կեղծաւորութիւնը կը պախարակէ, իսկ նշմարիտ գղջումը եւ
ապաշխարութիւնը կը քաջալերէ: